

Budgetnotat

Teknisk administrativt budgetforslag 2027-30

Direktionen bemærkninger

Baggrund

Kommunen har søgt om særtilskud fra §16-puljen på 90 mio. kr. i 2027. I 2026 har kommunen modtaget 40 mio. kr. fra puljen.

Udfaldet af ansøgningen kendes endnu ikke.

Hvis kommunen ikke modtager særtilskud, eller modtager et lavere særtilskud end i tidligere år, står kommunen pt. med et kassetræk på op til 41 mio. kr. i 2027. (afhængigt af størrelsen på et eventuelt særtilskud).

Indtil udmeldingen om særtilskud foreligger, er der indarbejdet reduktionsblokke under hvert fagudvalg i det teknisk administrative budgetforslag, som modvirker kassetrækket – dvs. på i alt -41 mio. kr.

Skulle kommunen modtage et særtilskud fra §16-puljen, er det udgangspunktet, at dette beløb nedskrives – eller måske helt fjernes – de indlagte reduktionsblokke. Modtager kommunen fx 20 mio. kr., nedskrives reduktionsblokkene til -21 mio. kr. Modtager kommunen mere end 41 mio. kr. i §16-tilskud, kan blokkene helt fjernes, og der opstår et prioriteringsrum.

Fordeling

Som udgangspunkt er reduktionsblokkene fordelt ligeligt mellem alle fagudvalg efter udvalgenes andel af det samlede budget for serviceudgifter (budgettyngde).

Denne fordeling er et udgangspunkt som kan forhandles. Dvs. at det politiske kan besluttes at foretage en alternativ fordeling (en skævfordeling). Fx at udvalg, hvor der vurderes at være et større potentiale, tildeles en forholdsvis større andel. Ligeledes kan reduktionsbeløbet reduceres ved, at der træffes politisk beslutning om at vedtage nogle af de reduktionsforslag, som er udarbejdet (fremgår i budgetmappen).

Fordelingen af de nuværende 41 mio. kr. fremgår nedenfor.

Hvad er en reduktionsblok?

En reduktionsblok er en ikke nærmere defineret økonomisk ramme for udgiftsreduktioner, som indarbejdes i et udvalgs budget.

En reduktionsblok er således ikke i sig selv en konkret besparelse på en bestemt aktivitet, institution eller målgruppe. Den angiver et beløb, som det pågældende udvalg inden for den videre budgetproces skal finde udgiftsreduktioner svarende til.

En reduktionsblok har imidlertid bevillingsmæssig binding. Det betyder, at når blokken er indarbejdet i budgettet, er der en økonomisk ramme, som skal realiseres. Den konkrete udmøntning og fordeling af reduktionen skal efterfølgende beslutes politisk.

	Budgetforslag 2027, serviceudgifter	Forholdsmæssig fordeling
Total	2.013.464	-41.156
Økonomiudvalget	394.185	-8.057
Erhverv, Plan, Turisme og Branding	3.026	-62
Kultur, Fritid, Bosætning og Lokale f.	60.358	-1.234
Børn, Læring og Familie	680.326	-13.906
Klima, Teknik og Miljø	81.645	-1.669
Ældre, Sundhed og Forebyggelse	500.551	-10.231
Social, Beskæftigelse og Arbejdsmarked	293.372	-5.997

Note: Ekskl. funktionerne 6.42.40 Fælles formål, 6.42.41 Kommunalbestyrelsesmedlemmer, 6.42.42 Kommissioner, råd og nævn, 6.42.43 Valg mv., 6.45.52 Fælles IT og telefoni, 6.45.59 Adm.bidrag UDK, 6.48.62 Turisme, 6.52.70-6.52.76 Løn- og barselspuljer, Tjenestemandspension, Interne forsikringspuljer, Generelle reserver, idet disse betragtes som fællesudgifter, der ikke kan fordeles entydigt til ét udvalg/center.

Videre proces

Når udmeldingen om §16-tilskud kendes, opdateres budgetmaterialet. Er det fortsat nødvendigt at arbejde med reduktionsblokke, vil disse være en del af det budget, der skal forhandles politisk. I sidste ende vil den konkrete udmøntning af blokkene skulle påbegyndes på de politiske møder i november. Besparelser i denne størrelse kræver konkrete politiske beslutninger.

Resultatopgørelse inkl. balanceforskydninger

	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Budget- forslag 2027	Budget- overslag 2028	Budget- overslag 2029	Budget- overslag 2030
	Det skattefinansierede område				
	Indtægter				
	Tilskud og udligning (løbende pl)	-566.563	-613.117	-647.578	-645.086
	Skatter (løbende pl)	-2.422.756	-2.448.092	-2.510.309	-2.579.621
	Indtægter i alt	-2.989.319	-3.061.209	-3.157.887	-3.224.707
	Driftsudgifter				
	Driftsudgifter (27-pl)	2.863.252	2.859.160	2.856.463	2.860.578
	Bufferpulje (27-pl)	20.000	20.000	20.000	20.000
	Reduktionsblokke	-41.156	0	0	0
A	Pris- og lønstigning, driftsudgifter	0	72.787	152.377	234.619
	Driftsudgifter i alt	2.842.096	2.951.947	3.028.840	3.115.197
	Renter i alt	20.657	17.478	16.979	16.472
	DRIFTSRESULTAT	-126.567	-91.783	-112.068	-93.037
	Anlægsudgifter				
	Anlægsudgifter	91.048	75.625	75.625	75.625
	Pris- og lønstigning, anlægsudgifter	0	0	0	0
	Anlægsudgifter i alt	91.048	75.625	75.625	75.625
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-35.519	-16.158	-36.443	-17.412
	Forsyningsvirksomhed				
B	Driftsudgifter (løbende pl)	-13.245	-4.950	-4.950	-4.950
	Anlægsudgifter (løbende pl)	4.950	5.050	5.000	3.500
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	-8.295	100	50	-1.450
C	RESULTAT I ALT	-43.814	-16.058	-36.393	-18.862
	Balanceforskydninger				
D	Lån, afdrag	51.320	46.603	39.608	37.870
	Lån, optagelse	0	0	0	0
	Bufferpulje, modpost	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
	Øvrige balanceforskydninger	12.494	9.494	8.994	8.994
	Balanceforskydninger i alt	43.814	36.097	28.602	26.864
E	TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	0	20.039	-7.791	8.002
F	BALANCE U/I	0	0	0	0

*Minus (-) = tilgang af likvide aktiver, dvs. forøgelse af kassebeholdningen

Service ramme

<i>I 1.000 kr., netto mht. driftsindtægter</i>	2027
Vejledende service ramme for Odsherred Kommune fra KL	2.102.470
Serviceudgifter i Odsherred Kommune budget, jf. administrativt budgetoplæg	2.106.120
Over-/underskridelse (minus (-) = overskridelse)	-3.650

Anlægs ramme

<i>I 1.000 kr., brutto (dvs. ekskl. anlægsindtægter)</i>	2027
Vejledende anlægs ramme for Odsherred Kommune fra KL	85.155
Rammebelagte anlægsudgifter i Odsherred Kommune budget, jf. administrativt budgetoplæg	91.048
Over-/underskridelse (minus (-) = overskridelse)	-5.893

Note: Rammebelagte anlægsudgifter udgøres af bruttoanlægsudgifterne ekskl. affaldsområdet (hkt. 1) og ældreboliger (fkt. 0.25.19).

Sanktionsmekanismer

Service- og anlægsrammen af en del af den statslige rammestyring af kommunernes økonomi, som særligt fandt indpas efter finanskrisen og med budgetlovens indtog.

Når service rammerne i ovenstående kaldes for "vejledende" er det, fordi der ikke er nogen lovgiven måde at opgøre den enkelte kommunes service- eller anlægs ramme på i *budgetsituationen*. I regnskabet er det noget andet – her er det som udgangspunktet budgettet, der udgør rammen. Dette skal eventuelt korrigeres for lovændringer, som er indtruffet siden budgetvedtagelsen, hvis en sanktion i praksis skal foretages. Men i budgetsituationen er fordelingen af rammerne til service og anlæg i princippet en mellemkommunal forhandling. Dog har KL skabt en vis præcedens for nogle fordelingsmekanismer. Men disse tager *ikke* højde for ændringer i udgiftsbehov mv.

Der er lovbundne sanktionsmekanismer forbundet med overskridelser af begge rammer. Dog er der visse forskelle:

- Service rammen: Ved budgetlægningen udløses sanktionerne, hvis kommunernes budgetter under ét overskrider den med Staten aftalte service ramme. Samlet kan finansministeren sanktionere for op til 3 mia. kr. I budgetsituationen er sanktionen som udgangspunkt kollektiv. I regnskabssituationen er det derimod således, at kun 40% fordeles kollektiv mellem alle kommuner, mens de resterende 60% fordeles mellem de kommuner, som rent faktisk har bidraget til den samlede overskridelse for kommunerne under ét.
- Anlægs rammen: Her gælder – lovmæssigt – kun en sanktion i budgetsituationen, og denne er som udgangspunkt kollektiv og udløses kun ved en overskridelse for kommunerne under ét.

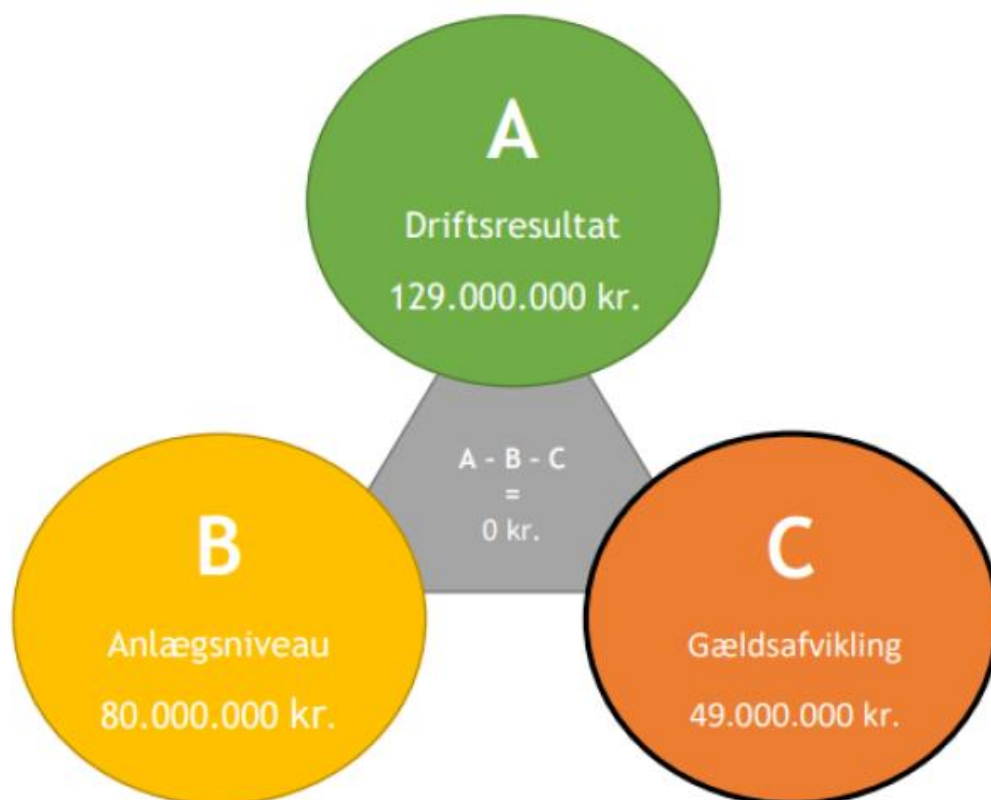
Den sidste af de tre primære sanktionsmekanismer er vedrørende skattestigninger. Her er der sanktioner, hvis den samlede kommuneskat i landet stiger. Sker det, sanktioneres de kommuner, som lader skatten individuelt som følger:

- i år 1: 75% individuel og 25% kollektiv.
- i år 2 og 3 er fordelingen 50-50.
- i år 4 er fordelingen 25-75.

Økonomisk politik

Den økonomiske politik (ØP) skal sikre, at der er overordnet balance i kommunens økonomi på lang sigt, ved at der er et fornuftigt forhold mellem løbende udgifter og indtægter, en fornuftig kassebeholdning og et faldende gældsniveau. De overordnede pejlemærker i den eksisterende ØP er illustreret i nedenstående figur:

Økonomisk balance

I tabellen herunder vises en status på, om det teknisk administrative budgetforslag lever op til pejlemærker og øvrige målsætninger i ØP.

Denne status er opgjort i forhold til det teknisk administrative budgetforslag uden indarbejdede reduktionsforslag. Dvs. med et kassetræk på 41 mio. kr.

Pejlemærke	Målsætning	Status	Målopfyldelse
Driftsresultat	Overskud på 129 mio. kr. (korrigeret for bufferpulje)	Overskud på 108 mio. kr.	
Skattefinansierede anlægsudgifter	80 mio. kr.	91 mio. kr.	
Afdrag på lån/afvikling af gæld	49 mio. kr.	51 mio. kr.	
Gennemsnitlig likviditet (kassebeholdning)	175 mio. kr.	153 mio. kr.	